

ආර්ථික විද්‍යාව

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය

සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිනය

07. මුදල් හා මිල මට්ටම්වල හැසිරීම

බහුවරණ ප්‍රශ්න

අංක 01 සිට 20 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට දී ඇති පිළිතුරු අතරින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.

මුදල් හා මිල මට්ටම්වල හැසිරීම හඳුනාගනිමින් ආර්ථිකයේ ක්‍රියාකාරිත්වයට බැංකු පද්ධතිය දායකවන ආකාරය

- 1) මුදලේ කාර්යයක් ලෙස සැලකෙන්නේ,
 - (1) පොදු පිළිගැනීමක් පැවතීමය.
 - (2) පහසුවෙන් එහා මෙහා ගෙනයා හැකි වීමය.
 - (3) කුඩා කොටස්වලට බෙදිය හැකි වීමය.
 - (4) වටිනාකම රැස්කිරීමේ මාධ්‍යක් ලෙස කටයුතු කිරීමය.
 - (5) වටිනාකම ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමය.

- 2) වටිනාකමේ සන්නිධියක් ලෙස ක්‍රියාකරන නමුත් හුවමාරු මාධ්‍යක් ලෙස ක්‍රියා නොකරන, ඉහළ ද්‍රවශීලතාවයකින් යුතු වත්කම් හඳුන්වන්නේ,
 - (1) මුදල් ආදේශක වශයෙනි.
 - (2) ආසන්න මුදල් වශයෙනි.
 - (3) විද්‍යුත් මුදල් වශයෙනි.
 - (4) හරපත් වශයෙනි.
 - (5) ණයපත් වශයෙනි.

- 3) පදනම් මුදල්හි සංරචකයක් නොවන්නේ,
 - (1) මහජනයා සතු ව්‍යවහාර මුදල්
 - (2) වාණිජ බැංකු සතු ව්‍යවහාර මුදල්
 - (3) වාණිජ බැංකු මහ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන තැන්පතු
 - (4) රාජ්‍ය නියෝජිත ආයතන මහ බැංකුවේ පවත්වාගෙන යන තැන්පතු
 - (5) රජය විදේශ ණය ලෙස ලබා ගත් මුදල් ශේෂ

- 4) එක්තරා ආර්ථිකයක පටු මුදල් සැපයුම රු.බිලි.500ක් වන අතර පදනම් මුදල් රු.බිලි.100ක් වේ. වාණිජ බැංකුවල ඇති කාලීන තැන්පතු රු.බිලි.20ක් වන අතර අනේවාසික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ගිණුම්වල ඇති කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු රු.බිලි.10කි. පුළුල් මුදල් ගුණකයෙහි අගය වන්නේ,
 - (1) 5කි.
 - (2) 5.3කි.
 - (3) 1.92කි.
 - (4) 5.2කි.
 - (5) 0.18කි.

- 5) උද්ධමන අනුපාතිකයෙහි අගය ක්‍රමයෙන් අඩුවීමක් හඳුන්වන්නේ,
- (1) උද්ධමනය ලෙසිනි.
 - (2) අවධමනය ලෙසිනි.
 - (3) නිරුද්ධමනය ලෙසිනි.
 - (4) පොදු මිල මට්ටම අඩුවීමක් ලෙසිනි.
 - (5) ප්‍රසර්පන උද්ධමනය ලෙසිනි.
- 6) මහ බැංකුව විවෘත වෙළෙඳපොලෙන් සුරැකුම්පත් මිලදී ගත හොත් ඇති විය හැකි ප්‍රතිවිපාක වන්නේ,
- (1) මුදල් සැපයුම අඩුවීම.
 - (2) මුදල් සැපයුම ප්‍රසාරණය වීම.
 - (3) වාණිජ බැංකු සංචිත අඩු වීම.
 - (4) මහ බැංකුවේ වගකීම් අඩු වීම.
 - (5) වාණිජ බැංකු ණය දීම අඩු වීම.
- 7) මුදල් ප්‍රමාණවාදී විග්‍රහයට අනුව, නිරවද්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1) සරල විනිමය සමීකරණයක් පදනම් කරගෙන මුදල් ඉල්ලුම පිළිබඳව ඉදිරිපත් කර ඇත.
 - (2) සමාහාර ආදායම හා වියදම් විශ්ලේෂණය වැදගත් වේ.
 - (3) මුදලේ සංසරණ ප්‍රවේගය ස්ථාවර වන අතර ගනුදෙනු පරිමාව පමණක් වෙනස් වේ.
 - (4) මුදල් තොගය වෙනස් වීමත්, මිල මට්ටම වෙනස් වීමත් අතර සෘජු හා සමානුපාතික සම්බන්ධයක් ඇත.
 - (5) ආර්ථිකය පූර්ණ සේවා නියුක්ති සමතුලිතය කරා ළඟා වීමෙන් පසු තවදුරටත් ඉල්ලුම වැඩි වුවහොත් මිල මට්ටම ඉහළ යයි.
- 8) ආර්ථිකයක නාමික පොළී අනුපාතය 18%ක් වන අතර, උද්ධමන අනුපාතය 36%කි. මුර්ත පොළී අනුපාතය වන්නේ,
- (1) 2% කි.
 - (2) 0.5% කි.
 - (3) 18% කි.
 - (4) -18% කි.
 - (5) 6.48% කි.
- 9) වෙළෙඳපොලේ මිල ගණන්වල සිදුවන විචලනයන් මැන බැලෙන නව දර්ශකය වන්නේ,
- (1) තොග අලෙවි මිල දර්ශකයයි.
 - (2) නිෂ්පාදකයාගේ මිල දර්ශකයයි.
 - (3) ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයයි.
 - (4) ගම්‍ය මිල දර්ශකයයි.
 - (5) කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයයි.
- 10) වාණිජ බැංකු පද්ධතිය තුළ ඇති ද්‍රවශීලතා ගැටළුව නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව යොදා ගනු ලබන්නේ,
- (1) නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් වේ.
 - (2) නිත්‍ය ණය පහසුකම් වේ.
 - (3) විවෘත වෙළෙඳපොල කටයුතු වේ.
 - (4) වරණාත්මක පොළී අනුපාතය වේ.
 - (5) බැංකු තැන්පතු අනුපාතික වේ.

11) එක්තරා ආර්ථිකයක මුදල් සැපයුම 12 ක්ද, සංසරණ ප්‍රවේගය 10 ක්ද, ගනුදෙනු ප්‍රමාණය 08 ක්ද නම් මිල මට්ටම වන්නේ,

- (1) 10
- (2) 12
- (3) 15
- (4) 18
- (5) 20

12) මහ බැංකුව විසින් තම ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතික ඉහළ දැමුවහොත්,

- (1) මුදල් සඳහා ඉල්ලුම වැඩිවී පොළී අනුපාතික පහළ යයි.
- (2) මුදල් සඳහා ඉල්ලුම වැඩිවී පොළී අනුපාතික ඉහළ යයි.
- (3) මුදල් සඳහා ඉල්ලුම අඩුවී පොළී අනුපාතික පහළ යයි.
- (4) මුදල් සැපයුම අඩු වී පොළී අනුපාතික ඉහළ යයි.
- (5) මුදල් සැපයුම අඩු වී පොළී අනුපාතික පහළ යයි.

13) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ මෙහෙයුම් ඉලක්කය වන්නේ,

- (1) මුදල් ඉලක්කකරණයයි.
- (2) නමායශීලී උද්ධමන ඉලක්කකරණයයි.
- (3) නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකයයි.
- (4) පොළී අනුපාතික කොරිඩෝවයි.
- (5) බරිත සාමාන්‍ය ඒකීෂණ මුදල් අනුපාතයයි.

14) කිසියම් වාණිජ බැංකු පද්ධතියක රු. මිලියන 30 ක සංචිත ද රු.250 ක තැන්පතු ද පවතී. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත 10% ක් නම් උපරිම වශයෙන් බැංකු පද්ධතිය තව කොතරම් ප්‍රමාණයකින් මුදල් සැපයුම ප්‍රසාරණය කළ හැකිද?

- (1) රු.මිලි. 2.5
- (2) රු.මිලි. 5
- (3) රු.මිලි. 50
- (4) රු.මිලි. 55
- (5) රු.මිලි. 60

15) වාණිජ බැංකු පද්ධතියක කල්පිත ශේෂ පත්‍රය පහත දැක්වේ.

වගකීම් රු. මිලි.	වත්කම් රු.මිලි.
තැන්පතු 100	සංචිත 20
	ණය 80
100	100

මෙම බැංකු පද්ධතිය සතුව අධි සංචිත රු.මිලි.10ක් පවතී නම් ණය ලබා දිය හැකි මුළු ණය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන

- (1) 10 කි.
- (2) 20 කි.
- (3) 50 කි.
- (4) 80 කි.
- (5) 100 කි.

- 16) කල්පිත ආර්ථිකයක මුදල් සැපයුම රු.මිලි.6000 ක්ද බැංකු පද්ධතියේ මුළු තැන්පතු මිලි.4000 ද ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 10% ද නම් මුදල් ගුණකය වන්නේ,
- (1) 2
 - (2) 2.5
 - (3) 3
 - (4) 3.5
 - (5) 4
- 17) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 20% ක් වන වාණිජ බැංකුවක රු.මි.200 ක අධි සංචිත පවතී.මෙම බැංකු පද්ධතියේ මුදල් සැපයුම උපරිම වශයෙන් වැඩිකල හැක්කේ, පහත කවර රු.මිලි. ප්‍රමාණය දක්වාද?
- (1) 800
 - (2) 1000
 - (3) 1200
 - (4) 1500
 - (5) 2000
- 18) එක්තරා ආර්ථිකයක නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදනය රු.මි.10000 ක් ද පදනම් වර්ෂයේ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය රු. මි. 8000ක් ද වේ නම් දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ගම‍්‍ය අවධමනකයේ අගය වන්නේ,
- (1) 50 කි.
 - (2) 100 කි.
 - (3) 125 කි.
 - (4) 150 කි.
 - (5) 175 කි.
- 19) නාමික පොළී අනුපාතය 16% ක් ද ,මූර්ත පොළී අනුපාතය - 4% ක් ද නම් උද්ධමන අනුපාතය වන්නේ,
- (1) 4%
 - (2) 8%
 - (3) 12%
 - (4) 20%
 - (5) 24%
- 20) අධි බලැති මුදල්වල ඇතුළත් මූල්‍ය වත්කම් අතරින් මුදල් සැපයුමේ ඇතුළත් වත්කම වන්නේ,
- (1) වාණිජ බැංකු මහ බැංකුවේ පවත්වා ගෙන යන තැන්පතු
 - (2) වාණිජ බැංකු සතු ව්‍යවහාර මුදල්
 - (3) මහජන‍්‍යා සතු ව්‍යවහාර මුදල්
 - (4) අනෙකුත් ආයතන මහ බැංකුවේ පවත්වා ගෙනයන තැන්පතු
 - (5) අනේවාසික විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්

ආර්ථික විද්‍යාව

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය

සඳහා විෂයානුබද්ධ පුනරීක්ෂණ සංවිනය

07. මුදල් හා මිල මට්ටම්වල හැසිරීම

ව්‍යුහගත ප්‍රශ්න

සියළුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1.

- (i) “මුදල්” අර්ථකථනය කර හොඳ මුදලක ලක්ෂණ 04ක් දක්වන්න.
- (ii) මුදලේ කාර්යයන් මොනවාද?
- (iii) වටිනාකමේ සන්තියක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම යන මුදලේ කාර්යය සාර්ථකව ඉටු කළ හැක්කේ කුමන තත්වයකදීදැයි පහදන්න.
- (iv) වර්තමානයේ භාවිතා වන මුදල් වර්ග මොනවාද?
- (v) ණයපත් හා හරපත් අතර වෙනස කුමක්ද?

2.

- (i) මුදලට ඉල්ලුමක් ඇති වීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන හේතු කවරේද?
- (ii) මුදලට ඇති ඉල්ලුම තීරණය වීම කෙරෙහි බලපාන සාධක කවරේද?
- (iii) සමපේක්ෂණ වේගතාවෙන් මුදලට කරන ඉල්ලුම රඳා පවතින්නේ කවර ප්‍රධාන සාධකය මතද? පහදන්න.
- (iv) සමපේක්ෂණ ක්‍රියාවේ යෙදෙන ජාවාරම්කරුවන් කවරේද?

3.

- (i) “මුදල් සැපයුම” අර්ථ දක්වා එම අර්ථකතන කාලයත් සමඟ වෙනස්වීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධක 02 නම්කරන්න.
- (ii) ඒකාබද්ධ පුළුල් මුදල් සැපයුමට ඇතුළත් සංරචක කවරේද?
- (iii) මුදල් සැපයුම තීරණය කරන සාධක මොනවාද?
- (iv) අධි බලැති මුදල් යනු මොනවාද? ඊට ඇතුළත් සංරචක මොනවාද?
- (v) මුදල් ගුණකය යනු කුමක්ද?

4.

- (i) ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමනය යනු කුමක්ද? එය පැහැදිලි කරන න්‍යායන් නම් කරන්න.
- (ii) උද්ධමනය, අවධමනය සහ නිරුද්ධමනය නිර්වචනය කරන්න.
- (iii) උද්ධමනයේ පිරිවැයන් මොනවාද?
- (iv) උද්ධමනය පාලනය කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග මොනවාද?
- (v) ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය මිල මට්ටම මැනීමට භාවිතා කරන මිල දර්ශක කවරේද?

5.

- (i) මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ හඳුන්වා එහි ප්‍රධාන අංශ දෙක දක්වන්න.
- (ii) මුදල් වෙළෙඳපොළ උප වෙළෙඳපොළවල් නම් කරන්න.
- (iii) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් යනු කුමක්ද?
- (iv) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අරමුණු මොනවාද?
- (v) වර්තමාන මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු මොනවාද?

6.

- (i) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යනු කුමක්ද?
- (ii) ප්‍රධාන මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ දෙක මොනවාද?
- (iii) ප්‍රමාණාත්මක මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ 03ක් හා ගුණාත්මක මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ 03ක් නම් කරන්න.
- (iv) ආර්ථිකයේ මුදල් සැපයුම සීමා කරන සාධක මොනවාද?
- (v) බැංකු පද්ධතියක සිටින එක් වාණිජ බැංකුවක සරල ශේෂ පත්‍රය පහත දැක්වේ.

වගකීම්	ශේෂ පත්‍රය		වත්කම්
ඉල්ලුම් තැන්පතු	6400	සංචිත ණය	1280
	<u>6400</u>		<u>5720</u>
			<u>6400</u>

- a) මෙම බැංකුව සතුව අධි සංචිත නොපවතී නම්, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය කීයද?
- b) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 5%ක් නම්, මෙම බැංකුවට සැපයිය හැකි ණය කොපමණද?